



ת"פ 33287/08/15 - מדינת ישראל נגד פובליטק בע"מ

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 33287-08-15

16 יוני 2017

לפני:

כב' השופט אורן שגב

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד ישראל שניידרמן

-

הנאשם:

פובליטק בע"מ
ע"י ב"כ: עו"ד משה בן שימול

החלטה

לפניי בקשת הנאשמת להורות על ביטול כתב האישום שהוגש כנגדה ביום 17.08.15, אשר כולל 3 אישומים: האחד - עבירה על חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן - "חוק הגנת השכר"); השני - עבירה חוק חופשה שנתית, השתי"א-1951 (להלן - "חוק חופשה שנתית"); והשלישי - עבירה על חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954 (להלן - "חוק עבודת נשים").

הרקע העובדתי

1. הנאשמת, אשר החלה את פעילותה בשנת 2003, החלה במועד שלא צוין בבקשה לעבוד עם חברה בשם טורפז, אשר סיפקה לה עבודה בתחום האינטרנט. הנאשמת העסיקה מספר עובדים בתפקידים שונים. בחודש פברואר 2011 נקלעה חברת טורפז לקשיים והחלה לצמצם את העבודות שהעבירה לנאשמת עד אשר בחודש יוני 2011 פסקה לחלוטין להעביר לה עבודות.
2. בחודש יולי אותה שנה, הודיעו מנהלי הנאשמת לעובדים כי הנאשמת נקלעה למצב כלכלי קשה וכי היא עתידה להפסיק את פעילותה בחודש אוגוסט 2011, אלא שבפועל, הפעילות הופסקה בחודש יולי 2011.
3. כאמור, כתב האישום הוגש מעל 4 שנים לאחר מכן, ביום 17.08.15.

טענות הנאשמת

עמוד 1



4. לטענת הנאשמת דין כתב האישום להתבטל מחמת כל אחת מהעילות הבאות:

א. היעדר הרשאה

ביום 12.03.15 התקבל כנגד הנאשמת צו פירוק בתיק פר"ק 14-05-25806, ובהתאם לסעיף 267 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983, משניתן צו פירוק או משנתמנה מפרק זמני, אין להמשיך או לפתוח בשום הליך נכג החברה אלא ברשות בית המשפט. משלא ניתן אישור כאמור, הרי שכתב האישום הוגש בהיעדר הרשאה כדין.

ב. שיהוי

בהתאם לעובדות כתב האישום, העבירות המיוחסות לנאשמת נעברו לכאורה בחודש אוגוסט 2011 בעוד שכתב האישום הוגש בחודש יולי 2015, כארבע שנים לאחר שהנאשמת חדלה מפעילות וכשלוש שנים ממועד חקירת משרד הכלכלה.

שיהוי בלתי מוסבר זה, פוגע ביכולתה של הנאשמת להתגונן באופן ראוי.

ג. היעדר יכולת כלכלית של הנאשמת

הנאשמת סיימה את פעילותה משיקולים עניינים ובשל מצוקה כלכלית, שהביאה בסופו של דבר לסגירת החברה.

ד. התיישנות ביחס לאישום השני

פעילותה של הנאשמת הסתיימה בשנת 2011 ומאחר ומדובר בעבירה מסוג חטא, הרי האישום התיישן.

ה. העובדות המתוארות באישום הראשון אינן מהוות עבירה

הנאשמת הפסיקה את פעילותה בחודש אוגוסט 2011 ולכן לא יכלה לעבור עבירה על חוק הגנת השכר שעה שכלל לא היתה פעילה. לשון סעיף 25(א) לחוק הגנת השכר היא כי אין לנכות סכומים מסויימים משכר עבודה ועל כן על המאשימה להוכיח כי לעובדים הגיע שכר עבודה, וזאת בטרם תידרש הנאשמת להוכיח כי לא ביצעה ניכויים בניגוד לדין.

טענות המאשימה

5. המאשימה טענה כי ביטול כתב אישום מחמת הגנה מן הצדק ייעשה במקרים חריגים בלבד, ותמכה טענתה בפסיקת בית המשפט העליון ובית הדין הארצילעבודה בעניין. לגופו של עניין טענה, כי חרף הזמן הרב שעבר מאז מועד ביצוע העבירה ועד להגשת כתב האישום, אין הדבר מקים עילה לביטול מחמת הגנה מן הצדק, שכן מדובר בעבירה של פיטורי אישה בהיריון, "... על רקע הפליה אסורה על פי חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988...", וכי הנאשמת תוכל להעלות טענותיה בעניין זה במסגרת שלב הטיעונים לעונש (סעיף 12 לתגובת המאשימה).



6. בנוגע לטענת השיהוי, טענה המאשימה כי לא היה כל שיהוי שכן "... לאחר מועד סיון החקירה וההשלמות שבוצעו בין השנים 2012 ועד לשנת 2014, הוגש כת בהאישום נגד הנאשמים". עוד הוסיפה כי כל פעולות החקירה היוו "אירועים מנתקים" במרוץ ההתיישנות ביחס למועד ביצוע העבירה..." (סעיף 19-20 לתגובת המאשימה).
7. יכולתם של הנאשמים להתגונן לא נפגעה במידה ניכרת "... ונראה כי לא קיימים פגמים שנפלו בהליך בעניינם של הנאשמים" (סעיף 30 לתגובת המאשימה). עוד הוסיפה כי מדובר בטיעון שהנאשמים יוכלו להעלות בשלב הטיעונים לעונש.
8. עוד טענה כי "... במהלך ניהול התיק נערמו קשיים כאלה ואחרים, ועל כן היה צורך להוסיף ולהשלים את חקירת הנאשמת..." (סעיף 35 לתגובת המאשימה), ובכל מקרה, אין המדובר בנסיבות העולות כדי אותם מקרים חריגים בהם ניתן להורות על ביטול כתב האישום.
9. ביחס להיעדר הרשאה לכאורה, טענה המאשימה כי בהתאם לקביעת בית המשפט העליון ברע"פ 9008/01 מדינת ישראל נ' א.מ. תורג'מן בע"מ ואח', הרי שעיקוב הליכים בחברה בפירוק אינה חלה על הליכים פלייט.

דין והכרעה

10. אקדים אחרית לראשית ואצין, כי לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים, באתי למסקנה כי דין כתב האישום להתבטל מחמת שיהוי, ולהלן נימוקיי.

שיהוי - התשתית העיונית

11. דיני ההתיישנות חלים במישור האזרחי, המנהלי והפלילי. הרציונל לכך הנו כי יש לאזן בין האינטרסים המנוגדים של הצדדים להליך המשפטי. הלכה היא, כי גם אם טרם חלפה תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק, לבית המשפט הסמכות לדחות תובענה מחמת שיהוי. במישור האזרחי, קובעת הסיפא לסעיף 2 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958 (להלן - "חוק ההתיישנות"), כי בית המשפט לא יזדקק לתובענה שנטען לגביה כי התיישנה, ואולם, "אין בהתיישנות בלבד כדי לבטל את הזכות גופה".
12. לפיכך, והואיל ויש בטענת השיהוי כדי לקצר את תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק, הרי שבכל הקשור למישור האזרחי, ומתוך רצון לכבד את זכות הגישה לערכאות ואת ציפיותו של בעל דין לפעול במסגרת תקופת ההתיישנות שנקבעה בחוק, טענת שיהוי לא תתקבל בנקל (ראו: ישגב נקדימון, **הגנה מן הצדק** (מהדורה שנייה), 2009 עמ' 347 (להלן - "נקדימון").
13. באשר למשפט הפלילי, סעיף 9(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - "החסד"פ") קובע את תקופת ההתיישנות של דרגות העבירות המנויות בחוק העונשין.
14. ארבעה טעמים מרכזיים לכך, כמפורט להלן (נקדימון, 349-350).

א. האינטרס הציבורי של שכחה, מחילה ויציבות חברתית. אינטרס זה מגלם עיקרון, לפיו בחלוף הזמן הולך ופג העניין הציבורי שבהעמדת העברין לדין, עד אשר ניהול



ההליך הפלילי בעניינו מתייטר.

ב. הזכות לסיום מהיר של ההליך הפלילי על כל שלביו, נוכח המתח נפשי בו נתון נאשם, הסטיגמה החברתית הנלווית למעמדו של מואשם בפלילים, שיבוש אורחות חייו של הנאשם ושל משפחתו והמשאבים שנאשם צריך להשקיע בהגנתו;

ג. הצורך בבירור האמת והחשש שבחלוף הזמן זכרונם של עדים מתעמעם. כמו כן, אין לדרוש מנאשמים לשמור על מסכת הראיות שלהם זמן רב לאחר ביצוע העבירה;

ד. תועלתנות- תקופת ההתיישנות ממריצה את רשויות אכיפת החוק לסיים את טיפולן במהירות.

15. לאמור לעיל קיים סייג הקבוע בסעיף 9(ג) לחסד"פ, אשר קובע כי בעבירות מסוג פשע או עוון, ככל שחל אירוע מנתק, תחל תקופת ההתיישנות ממנו ואילך. אירוע מנתק, לענין זה, הנו, בין היתר, פעולת חקירה על פי חיקוק, הגשת כתב אישום או הליך מטעם בית משפט.

16. מן המקובץ עולה, כי ניהול הליך פלילי לאחר זמן רב מידי, הגם שבמסגרת תקופת ההתיישנות הסטאטוטורית, עלול להיות מנוגד באופן מהותי לעקרונות של צדק והגינות משפטית (נקדימון, 351).

17. דוקטרינת ההגנה מן הצדק באה, אשר באה ליתן מענה לקושי זה, קיימת בשיטות משפט נוספות ונקלטה לדין הישראלי בפרשת **מירום נ' מדינת ישראל** (ע"פ 125/74 **מירום, חברה למסחר בינלאומי בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד ל(1) 57 (1975). ראו בעניין זה סקירתו הנרחבת של נקדימון בעניין משפט משווה בעמ' 351 עד 360.

18. זאת ועוד. גם רשויות אכיפת החוק הכירו בנזקים שעלולים להיגרם כתוצאה משהיו בכתב אישום ובאוגוסט 2008 יצאה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה (4.1202) שעניינה: **משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום** (להלן - **"הנחיית היועץ"ש**).

19. בשל חשיבות הדברים, נביא את תמצית דברי המבוא להנחייה כלשונם (כל ההדגשות להלן הוספו - א.ש.):

"כחלק מהרצון לייעל את ההליך הפלילי, קיימת חשיבות רבה בקיצור משך הזמן הנדרש לחקירה המשטרית של חשודים בעבירה, להכנת כתב אישום על ידי המשטרה או פרקליטות המדינה ולדין בבית המשפט עד הכרעת הדין. הליכים פליליים מהירים, הממחישים היטב את הקשר בין העבירה לבין העונש, יש חשיבות רבה כגורם מחנך ומרתיע, כלפי עבריינים ואף כלפי הציבור, ואילו הליכים פליליים המגיעים לכלל דיון והכרעה בבית המשפט זמן רב לאחר מועד העבירה, לעיתים קרובות אין אפשרות לקיים אותם כראוי. ככל שעובר הזמן כך גדל הקושי להביא ראיות מלאות ואמינות. בכך יש להכביד על ניהול המשפט, לעיתים על התביעה ולעיתים על ההגנה, אולי אף יותר על התביעה, שכן עליה מוטל להוכיח את האשמה מעל לכל ספק סביר. כמו כן, בית המשפט הגוזר עונשו של עברין זמן רב לאחר מועד העבירה עשוי להתחשב בזמן שעבר כדי להקל בעונש, עד כדי כך שלעיתים העונש נראה בלתי הולם את העבירה, וערכו כגורם מחנך



ומרתיע נפגם במידה רבה. זאת בין היתר, משום שהזמן בו נתון אדם להליכי חקירה ומשפט נחשב לעינוי דין ומקובל לראות בו עונש כלשעצמו". (סעיף 1(א) להנחיית היועמ"ש).

ובהמשך -

"... חלוף הזמן יכול להשפיע גם על זכרונם של העדים ועל האפשרות לסמוך על עדויות מלאות ואמינות..." (סעיף 1(ב) להנחיית היועמ"ש).

"... על יסוד טעמים אלה וכעניין שבמדיניות, חלוף זמן רב מאז החלה החקירה עשוי לעיתים להיות שיקול לסגירה של תיק פלילי או להימנעות מהגשת ערעור. זאת כאשר השיהוי נגרם בשל אופן הטיפול בתיק על ידי המשטרה או על ידי פרקליטות המדינה, ללא צורך או צידוק בנסיבות המקרה, ובהיעדר שיקולים מיוחדים הדורשים את המשך ההליכים, כמו החומרה הרבה של העבירה או סיכון רב לציבור" (סעיף 1(ג) להנחיית היועמ"ש).

20. בפרק 3 להנחיות, שכותרתו "משך הזמן ממסירת תיק החקירה ועד לקבלת החלטת התובע", מצינת ההנחייה פרקי זמן מירביים לטיפול, וביחס לעבירות מסוג עוון, קובעת יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 12 חודשים.

21. מן המקובץ לעיל עולה, כי גם אם טרם חלפה תקופת ההתיישנות הסטטוטורית של העבירה המיוחסת לנאשם, ובית המשפט מצא כי כתב אישום הוגש בשיהוי בנסיבות בלתי מוצדקות או באופן הפוגע בזכות הנאשם למשפט הוגן, תקום לנאשם "הגנה מן הצדק" שתביא לביטול כתב האישום שהוגש בשיהוי.

22. לפיכך, על בית המשפט להפעיל ביקורת שיפוטית על ההעמדה לדין ועל ההליך הפלילי הלבר שיפוטי וההליך המנהלי שהובילו אליו, ועליו לפסוק על פי האיזון הראוי בין השיקולים הקוראים לקיים את המשפט הפלילי שהוחל בשיהוי או שלא לקיימו (ראו להרחבה: נקדימון, 367 וכן הפרק השביעי: "המודל המינהלי של 'ההגנה מן הצדק'").

אשר להכרעתי -

23. כתב האישום בתיק זה הוגש ביום 17.08.15 בגין עבירות לכאורה שהתבצעו, על פי הנטען, בחודשים יוני עד אוקטובר 2011. לא מצאתי בתגובת המאשימה כל הסבר לכך למעט טענות כלליות ובלתי מפורטות כי היו במהלך התקופה הנ"ל אירועים מנתקים, כי יכולתם של הנאשמים להתגונן לא נפגעה במידה ניכרת, כי לא קיימים פגמים שנפלו בהליך בעניינם של הנאשמים וכי במהלך ניהול התיק נערמו קשיים כאלה ואחרים, ועל כן היה צורך להוסיף ולהשלים את חקירת הנאשמת.

24. ככל שאכן היו אירועים מנתקים כנטען, מן הראוי היה שהמאשימה תתכבד ותפרט אותם אחד לאחר, על מנת שבית הדין יוכל להיווכח כי אכן עסקין באירועים מנתקים, כהגדרתם בפסיקת בתי המשפט. כך גם לא נטען דבר לעניין אחריותם של הנאשמת או מי מטעמה לאותו עיכוב או לאותם קשיים לכאורה שנערמו בדרכה של המאשימה. לחילופין, גם לא צוינו נסיבות כשלהן, מאלה המנויות בסעיף (ב) לפרק 3 בהנחיית היועמ"ש, המפרט פרקי זמן שלא יימנו במסגרת פרקי הזמן המירביים.



25. התנהלות זו גרמה לנאשמת נזק ראייתי והגם שאין חולק כי נטל ההוכחה מוטל על המאשימה להוכיח את אשמתה של הנאשמת מעבר לספק סביר, אין להלום את הטענה כי דין טענת השיהוי להישמע בשלב הטיעונים לעונש. מרגע שמוגש כתב אישום, על הנאשם לפעול ללא דיחוי לאיסוף ראיות שיסייעו לו לסתור ולהדוף את הראיות הקיימות בידי המאשימה ואין לצפות ממנו לשבת בחיבוק ידיים ולקוות שהמאשימה לא תצליח להרים את נטל ההוכחה המוטל עליה בהליך פלילי. למותר לציין בהקשר זה, כי חלק מהראיות הוא עדויותיהם של עדי תביעה והגנה, ולא ניתן לצפות שבחלוף זמן כה רב, זכרונם לא יקרה. הוא הדין לגבי מסמכים רלוונטיים שעשויים לשמש את הנאשם בהגנתו, זאת שעה, שכל אותה עת, המאשימה מחזיקה ברשותה את חומרי החקירה. שיהוי זה עולה כדי עינוי דין של ממש ובכבילת ידיה של הנאשמת להתגונן כראוי.

26. גם בהיבט הציבורי, לאחר 4 שנים ממועד ביצוע לכאורה של העבירות מושא כתב האישום, קהה הצורך בניהול הליך פלילי כאקט מרתיע ומחנך.

27. לאור כל האמור לעיל, באתי לכלל מסקנה כי דין טענת הנאשמת כי דין כתבהאישום להתבטל מחמת שיהוי בהגשתו, להתקבל. להשלמת התמונה, אתייחס להלן ליתר הנימוקים שהנאשמת העלתה.

א. ביחס להיעדר הרשאה בשים לב להליכי הפירוק, דין הטענה להידחות, וזאת מטעמי המאשימה והפסיקה הרלוונטית שהביאה, הקובעת כי הליכים אלה משפיעים על פתיחת הליכים משפטיים או המשכם במישור האזרחי בלבד.

ב. ביחס לטענה כי הנאשמת נעדרת יכולת כלכלית, מדובר בטענה שמקומה בשלב הטיעונים לעונש, ואין בה, כשלעצמה כדי להוות עילה לביטול כתב אישום מחמת הגנה מן הצדק.

ג. לעניין הטענה כי העובדות המתוארות באישום הראשון אינן מהוות עבירה, מדובר בטענה שיש לשמוע לגביה ראיות, כדברי הנאשמת עצמה ועל כן אינה יכולה להידון כטענה מקדמית.

ד. ביחס לאישום השני, דין הטענה בדבר ביטול מחמת התיישנות **להתקבל**, וזאת מן הטעמים שפורטו לעיל ביחס לשיהוי. כאמור לעיל, המאשימה לא פרטה מהן אותן פעולות חקירה שעצרו לכאורה את מירוצן התיישנות שבהן נקטה. כך גם לא טענה כי היה דבר מה בהתנהלות הנאשמת או מי מטעמה שגרם להתמשכות פרק הזמן ממועד ביצוע העבירה לכאורהועד להגשת כתב האישום. בנסיבות אלה, דין האישום השני להתבטל מחמת התיישנות.

סיכום של דבר

28. לאור האמור לעיל, אני מורה על ביטולו של כתב האישום כנגד הנאשמת מחמת הגנה מן הצדק בשל שיהוי בהגשת כתב האישום.



ניתנה היום, כ"ב סיוון תשע"ז, (16 יוני 2017), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.